

Παράδειγμα υδραυλικών απωλειών

Σε ΜΥΗΣ έχουμε ηγεωδ. $52m$ μήκος σωλήνα $l=1270m$
παροχή $Q=2m^3/sec$. Να υπολογισθεί η διάμετρος του
σωλήνα, και η καθαρή υδραυλική ισχύς που φθάνει στο
στρόβιλο (υπάρχουν 2 αλλαγές κλίσης $60'$ του σωλήνα και
1 βάννα τύπου πεταλούδας.)

Καθορίζω ταχύτητα νερού μέσα στο σωλήνα:

$U=2m/sec$ Από νομογράφημα προκύπτει: $d=1,1m$

Από την 2 προκύπτει ότι ο τυποποιημένος έχει διάμετρο
 $d=1220mm$. Από την 4 για νέο σιδηροσωλήνα:

$C=110$. Συνεπώς οι υδραυλικές απώλειες μέσα στο
σωλήνα θα είναι.

$$\Delta h_1 = 1270 \frac{2^{1,85}}{0,147 \cdot 110^{1,85} \cdot 1,22^{1,17}} = 4,12m$$

Για τις 2 αλλαγές κλίσης $60'$: Από σχεδ. 1 είναι $\zeta=0,45$

Άρα $\Delta h_2 = 2 \cdot 0,45 \frac{4}{2 \cdot 10} = 0,18m$. Για τη βάννα: ΠΙΝ 6:

$\zeta=0,2$. Άρα: $\Delta h_3 = 0,2 \cdot \frac{4}{2 \cdot 10} = 0,04m$.

Συνολικές υδραυλικές απώλειες:

$$\Delta h = h_{\text{απωλειών}} = 4,12 + 0,18 + 0,04 = 4,34 \text{ m}$$

Άρα καθαρή υψομετρική διαφορά:

$$h_{\text{ωφ}} = h_{\text{σταθ}} - h_{\text{απωλ}} = 52 - 4,34 = 47,66 \text{ m}$$

Διαδίδιμη υδραυλική ισχύς:

$$P_{\text{υδραυλ}} = Q \cdot \rho \cdot h_{\text{ωφ}} = 2000 \frac{\text{lt}}{\text{sec}} \cdot 9,81 \frac{\text{m}}{\text{sec}^2} \cdot 47,66 \text{ m} =$$

$$= 2000 \cdot 9,81 \cdot 47,66 \frac{\text{kg} \cdot \text{m}^2}{\text{sec}^3} = 935 \text{ kW}$$

Σημείωση.

Από το νομογράφημα φαίνεται ότι για την ίδια διάμετρο σωλήνα, η παροχή Q μεταβάλλει την ταχύτητα v του νερού και άρα και τις υδραυλικές απώλειες Δh . Συνεπώς τα 3 αυτά μεγέθη είναι άμεσα συνδεδεμένα (μη γραμμικά) μεταξύ τους

Ορισμοί

→ Ειδικός αριθμός στροφών στροβίλου ως προς την παροχή Q_0

$$\eta_Q = \eta \cdot \frac{Q_0^{1/2}}{H_0^{3/4}} \quad \text{όπου:}$$

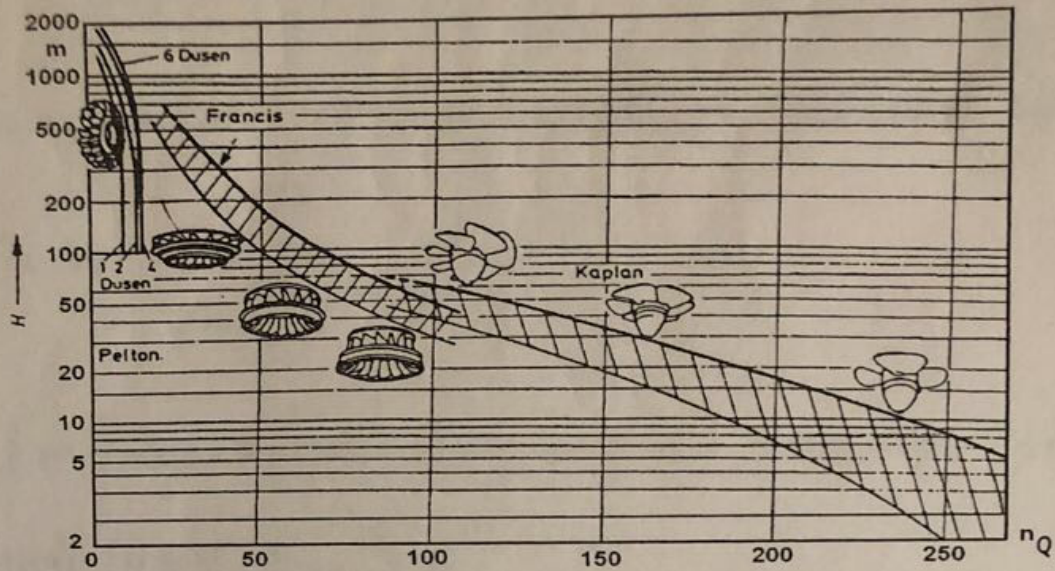
Q_0 (m^3/sec) είναι η παροχή που αντιστοιχεί στο καθαρό (ωφέλιμο) ύψος h_0 (m)

→ Ειδικός αριθμός στροβίλου ως προς την ισχύ η_S

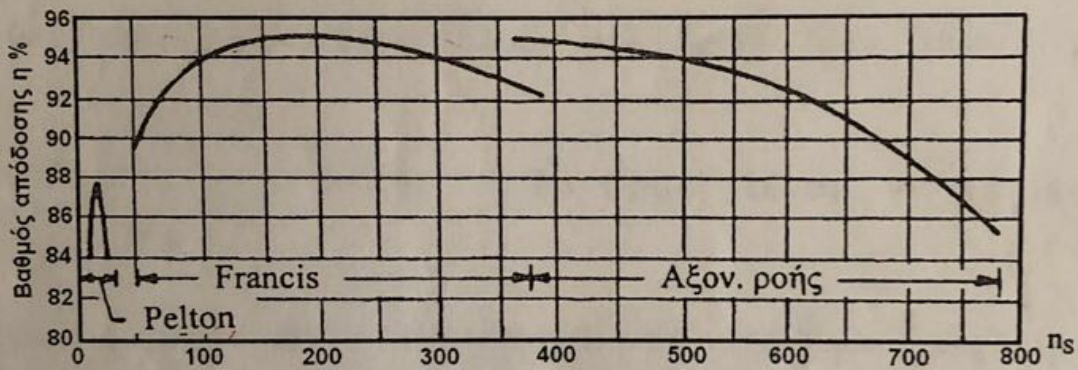
$$\eta_S = \eta \cdot \frac{P_0^{1/2}}{H_0^{5/4}} \quad \text{όπου } P_0 \text{ (kW) είναι η μέγιστη}$$

υδραυλική ισχύς που αντιστοιχεί σε καθαρό (ωφέλιμο) ύψος h_0

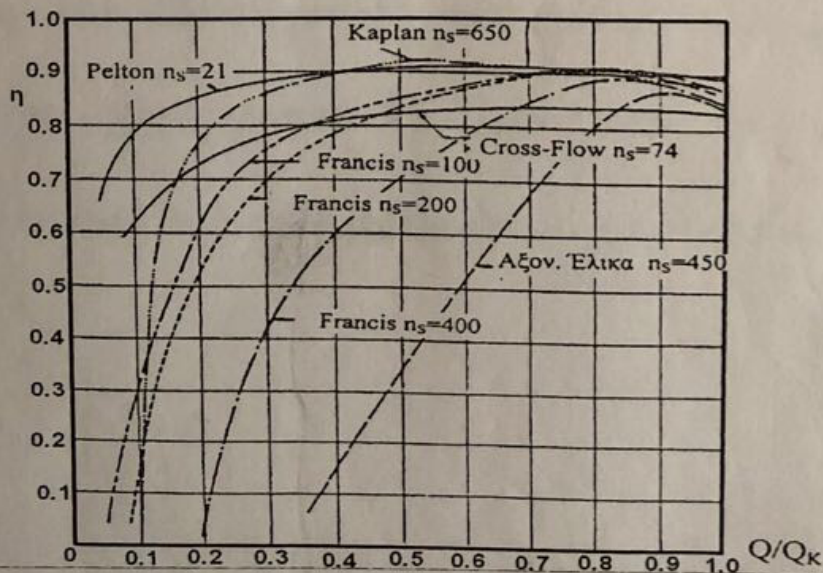
Από το η_Q προσδιορίζουμε τον τύπο του υδροστροβίλου που πρέπει να χρησιμοποιηθεί και από το η_S το βαθμό απόδοσης που έχει στη συγκεκριμένη λειτουργία ($H_0 - P_0 - Q_0$)

Σχ. 2 Συσχέτιση του ειδικού αριθμού στροφών n_Q και του τύπου του υδροστροβίλου συναρτήσει της διαθέσιμης υδραυλικής πτώσης H_k

Σχ. 3 Μέγιστη τιμή του ολικού βαθμού απόδοσης υδροστροβίλου συναρτήσει του ειδικού αριθμού στροφών

Σχ. 4 Ενδεικτική μεταβολή του βαθμού απόδοσης υδροστροβίλων συναρτήσει του φορτίου

Συνοδικό παράδειγμα

Σε Μ ΗΣ έχουμε: $h_{\text{γεωδ}} = 25 \text{ m}$ μήκος σωλήνα $l = 850 \text{ m}$
ομογενική παροχή $Q_0 = 1000 \text{ lt/sec}$ τριγωνική κλίση $50'$
2 βάννες τύπου πεταλούδα

α) Υπολογισμός υδραυλικής ισχύος

Από νομοθέτημα για $v = 2 \text{ m/sec}$ είναι $d = 800 \text{ mm}$. Από
ΠΙΝ 2 προκύπτει τυποποιημένη διάμετρος σωλήνα $d = 812 \text{ mm}$
Για νέο σιδυροσωλήνα οι υδραυλικές ανώγειες Δh είναι:

$$\Delta h_1 = 850 \frac{2^{1,85}}{0,147 \cdot 110^{1,85} \cdot 0,812^{1,17}} = 4,45 \text{ m}$$

Από ΣΤ 1: $\zeta = 0,3$ $\Delta h_2 = 0,3 \frac{4}{2 \cdot 10} = 0,06 \text{ m}$

Από ΠΙΝ 6: $\zeta = 0,2$ $\Delta h_3 = 0,2 \cdot 2 \cdot \frac{4}{2 \cdot 10} = 0,08 \text{ m}$

Συνοδικές υδραυλικές ανώγειες:

$$\Delta h = h_{\text{απώγ}} = 4,45 + 0,06 + 0,08 = 4,59 \text{ m}$$

άρα $h_{\text{ωφ}} = 25 - 4,59 = 20,41 \text{ m}$. Υδραυλική ισχύς:

$$P_{\text{υδραυλ}} = 9,81 \cdot 1000 \cdot 20,41 = 200 \text{ kW υδραυλική.}$$

β) Να υπολογισθεί η ηλεκτρική ισχύς των εξόδων του σταθμού αν η σύγχρονη γεννήτρια έχει 12 πόλους και βαθμό απόδοσης $\eta_g = 0,9$ (σχέση κινωτ. ταχ. των περίπτωση αωτή 1:1)

Ταχύτητα γεννήτριας $n_g = 500 \text{ rpm}$. Από τη σχέση στο Κ.Τ. είναι 1:1 σημαίνει ότι και η ταχύτητα του στροβίλου είναι $n_f = 500 \text{ rpm}$ άρα υπολογίζουμε:

$$\eta_Q = 500 \cdot \frac{1^{1/2}}{20,41^{3/4}} = 52,8$$

Από σχ 2 προκύπτει υδροστίβος τύπου Francis

$$\eta_B = 500 \cdot \frac{200^{1/2}}{20,41^{5/4}} = 165,6$$

Από σχ 3 προκύπτει $\eta_f = 0,95$ άρα

$$P_{ηλ} = 200 \cdot 0,95 \cdot 0,9 = 171 \text{ kW}$$

γ) Πόση ενέργεια παράγει /ημέρα και πόσο νερό χρησιμοποιείται;

$$E = P \cdot t = 171 \cdot 24 = 4104 \text{ kWhrs / ημέρα}$$

$$Q = m/t \rightarrow m = Q \cdot t = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{sec}} \cdot 24 \cdot 3600 \text{ sec} / 1000 = 86400 \text{ m}^3$$

δ) Η παροχή μειώνεται στο μισό, δηλαδή $Q = Q_0/2 = 500 \frac{\text{lt}}{\text{sec}}$

Ποια η ισχύς εξόδου;

Τώρα γνωρίζονται τη διάμετρο του σωλήνα από πριν, με τη νέα παροχή υπολογίζουμε την ταχύτητα του νερού από το νόμο διατήρησης. Προκύπτει $U = 0,9 \text{ m/sec}$

Ανώγειος σωλήνα:
$$dh_1 = 850 \frac{0,9^{1,85}}{0,147 \cdot 110^{1,85} \cdot 0,812^{1,17}} = 1 \text{ m}$$

Ποιηός ανώγειος:
$$dh_2 = 0,3 \frac{0,9^2}{2 \cdot 10} = 0,012 \text{ m} \quad dh_3 = 0,016 \text{ m}$$

αρα $h_{\text{ανώγειος}} = 1 + 0,012 + 0,016 = 1,028 \text{ m}$. Καθάρια

υψομετρική διαφορά $h_{\text{ωφ}} = 25 - 1,028 = 23,972 \text{ m}$

Υδραυλική ισχύς: $P_{\text{υδραυλ}} = Q \cdot \rho \cdot g \cdot h_{\text{ωφ}} = 0,5 \cdot 9,81 \cdot 23,972 =$
 $= 117,58 \text{ kW}$

Από σχ 4 να $Q/Q_0 = 0,5$ προκύπτει $\eta_t = 0,82$ αρα

$P_{\text{ηλ}} = 117,58 \cdot 0,82 \cdot 0,9 = 86,77 \text{ kW ηλεκτρικά}$